ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ ΨΥΧΗΣ

Χριστίνα Δράκου

«Μονάχα όσοι πιάσουν βυθό μπορούν να αγγίξουν τον ουρανό»

Με τον Ανδρέα Κούνο

«Ο φακός εμφανίζει πάντοτε αυτό που του δείχνουμε;»

«Όχι. Κάμε φορά μας ξενιάλ, παίζει παιχνίδια μαζί μας».

«Είναι παιχνιδιάρης;»

«Κλέφτης είναι ξεμούκλα...»

«Τι δεν θα φωτογραφίζατε ποτέ;»

«Πάντα μην λες ποτέ. Όσες φορές είπα «ποτέ» έπεσα σε λούμπα. Όταν φωτογραφίζω έγγαμα δεν πιστεύω ότι θα έρχονταν στιγμή που θα με μαγνητίζαν η ανθρώπινη μέζρα, η επαιτεία, το μωρό με τα κόμματα δάκτυλα, εικόνες εντονα φορτισμένες με το στοιχείο της απογνώσεως. Όμως ήρθε ο καιρός που έρχασα κάντα σ' αυτά. Η ζωή έφερε τον άνθρωπο πάνω μπροστά στα μάτια μου, κι αρκούσε απλώς το πάτημα ενός κουμπιού για να τον απαπανάσω».

«Στις φωτογραφίες σας τι βάζετε; Την καρδιά σας, το μυαλό σας ή την ψυχή σας;»

«Η καρδιά είναι ο καταλύτης. Ο οδηγός. Αυτή, λοιπόν, είναι το έναυσμα που βιβάσιμε, με οδηγεί στην ψυχή, η οποία απαπελεί το δεύτερο επίπεδο. Να, έχρατα η ώρα που φεύγες από το «θέλω» της καρδιάς και φτάνεις σε σχέση ψυχής, στο συναρπαστικό δέσιμο με τα συναισθήματά σου, που τίποτα και κανένας δεν μπορεί να αλλοιώσει».

«Κάποιος είχε πει ότι «με τη φωτογραφία προσπαθούμε να φυλακίσουμε μια στιγμή στην αιωνιότητα». Συμφωνείτε με την άποψή του;»

«Είναι μια μεγάλη αλήθεια. Την έχω, άλλωστε, ζήσει με το θάνατο του πατέρα μου. Τον έχασα όταν ήμουν 12 ετών. Το να θέλω να φωτογραφίζω είναι μια εσωτερική ανάγκη, μια παλιά-βαθιά ανάγκη, με σκοπό να κρατήσω τις εικόνες στη μνήμη μου. Για μεγάλο διάστημα φωτογράφιζα μόνο άντρες, πιστεύοντας ότι ανήκουσα τους θα έβρισκα και τον πατέρα μου».

«Πού νομίζετε ότι βρίσκεται τώρα ο πατέρας σας;»

«Μέσα μου. Ο πατέρας μου είναι το άθροισμα των διδαγμάτων που μου έδωσε σε όσα χρόνια έζησα κοντά του».

«Άρα επηρεαζόμαστε από το περιβάλλον μέσα στο οποίο ζούμε και διαπαιδαγωγούμαστε».

«Ασφαλώς. Παραλλήλα, όμως, είμαστε οι αρχιτέκτονες της ζωής μας. Εμείς κρατάμε το τιμόνι του καραβιού. Εμείς αδηγούμε το καραβάκι στα λιμάνια κι εμείς το αφήνουμε να βουλιάξει».

«Η μοναξιά συντροφεύει το φωτογράφο;»

«Ο φωτογράφος είναι, εξ ορισμού, μοναχικό άτομο. Ποτέ δεν φωτογραφίζει με παρέα. Είναι αυτός και ο δρόμος του, αυτός και η ιδέα του. Ταξιδεύει για να φτάσει σ' έναν άλλο κόσμο».

«Με τέτα δεν είναι μονεχικός ο δρόμος τους».

«Είναι. Ταυλάχιστον στα ξεκίνημά αποκλειστικές είναι οι σκέψεις του, οι ιδέες του. Με αυτές χαράζει πορεία. Αλλά δεν σημαίνει ότι είναι απομονωμένος, ότι γίνεται ερημίτης. Θεύγει για να συναντήσει άλλους ανθρώπους, για να αντιλαμβάνει άλλες φυσές».

«Γενικώς, η ζωή μας καλύπτεται από τα πέπλο της μοναξιάς;»

«Ερχόμαστε μόνοι στη ζωή. Σταδιακά αποκτούμε συντρόφους, μοιραζόμαστε, δίνουμε, παίρνουμε, έχτισμε στο πλάι μας καλούς φίλους και συνεργάτες, κάνουμε παιδιά, φεύγουμε, επιστρέφουμε και, στο τέλος, καταλήγουμε μόνοι. Το θέμα είναι να αντέχουμε τη μοναξιά μας».

«Πώς μπορούμε να αντέχουμε τη μοναξιά μας;»

«Αποδεχόμενοι τον εαυτό μας και συστανόντας τον όπως είναι».

Παρίσι - Δρόμοι Ερωτικοί*

Η Χριστίνα Δράκου γεννήθηκε και μεγάλωσε στη Λεμεσό. Σπούδασε Οικονομικά στη Νίκαια και τουριστικά μάνατζμεντ στο Παρίσι. Έχει ταξιδέψει και εργαστεί στη Βόρεια Αμερική και τη Βραζιλία. Το 1982, ίδρυσε τα "Orakos Travel", στη Λεμεσό, το οποίο δεύθυνε μέχρι σήμερα, με αδιάκοπη στο συνεδριακό τουρισμό. Είναι μητέρα δύο παιδιών, Του Ορέστη και της Μυρσίνης.

Δεν έχει παρακολουθήσει μαθήματα φωτογραφίας. Φωτογραφίζει μόνο ερασιτεχνικά. Φωτογραφίες της έχουν εκτεθεί σε διάφορες ανθέσεις της ΓΑΡ, σε πολλές χώρες του κόσμου. Έχει, επίσης, παρουσιάσει έργα της στον Πανελλήνιο Διαγωνισμό Φωτογραφίας και στην Μπενάλε Φιλκιάδας. Το 1997 εξέδωσε το λευκωμα "Το ταξίδι", μια σπυρά φωτογραφιών τραβηγμένες κατά τις ταξιδιωτικές της περιπλανήσεις. Όλα τα εσοδα από τις εισπράξεις του λευκώματος εκείνου διθήκαν στο Κέντρο Αποξενωτικής Νεφολογίας "Αγία Σκέπη". Το 1999 εξέδωσε το "Άγγελοι φωτός", με φωτογραφίες παιδιών από διάφορες χώρες του κόσμου. Όλες οι εισπράξεις διθήκαν στο ίδρυμα Child Focus Βελγίου. Το 2002 κυκλοφόρησαν τα "Κρυπτά Πλανά". Μέρος των εσόδων από την πώληση αυτού του λευκώματος θα διθεί στο Ίδρυμα "Παιγνίδκος" Λεμεσού.

"Η τέχνη", λέει η Χριστίνα, "είναι γέννημα θλιμμένο, απαπέτιμο, σκληρό, ερωτική, μυστήρια, μαθυπική. Η σχέση μαζί της ελευθερωνει. Η τέχνη δεν αρέζει ούτε αρέζεται. Η τέχνη γεννα σαν γυναίκα. Το Παρίσι είναι μια πόλη τρομπτούσα, γεμάτη χαμένες ζωές με πολυπολιτισμική ταυτότητα. Μια πόλη αρχαία και αγγρμη, πολυπλοκη, που δεν γκαρέζεται ποτέ. Εκεί κιν λες την έδρα, κιαί είναι που χάνεσαι σε μαιανδρους ανοσιακτα άγνωστους. Το Παρίσι είναι μια πόλη που με ταξιδεύει. Τα κυρίαλα μέσα μου είδα και αιώνες χωρίς ποτέ να είμαι σίγουρη ότι το Έρχι. Ένας ερωτας αρέβρους που έχει τη δική του δυναμική και υπόσταση. Σκοτώνις αλλά και ολόρωτας".

Κουβεντιάζω λοπόν με τη Χριστίνα Δράκου και εντυπωσιάζομαι ευχάριστα με αυτό το υπέροχο τριπλάλογό της ανάμεσα στο φως και στο σκοτάδι, στη λύπη και στη χαρά, στη θάλασσα και στον ουρανό, στο άσπρο και στο μαύρο. Τα βιώματα της απλωνονται στο χαρφείο και, στην πραγματικότητα, ταξιδευμαζί της. Στη Βραζιλία, στην Αμαζόνια, στην Υεμένη, στις εσοχές και στις ρωγμές αυτού του πλανήτη, στο σπίτι της ψυχής, όπου οι άνθρωποι πέφτουν και σηκωνονται, σκοτώνονται και πέφτουν, αποξενωμένοι να αντιπαθούν σ' αυτούς αδερφικά στα πρέσα.

*Σήμερα (5.00μ.μ.) στο κορί "Π" στη Λεμεσό, ο Μόνιμος Αντιπρόσωπος της Γαλλικής Προεδρίας, κ. Patrick Landrin, εγκαινιαζει έκθεση της Χριστίνας Δράκου με τον τίτλο "Παρίσι - Δρόμοι Ερωτικοί".

«Έχει κάτι ξεχωριστό το δικό σας μάτι, συγκριτικά με κάποιον άλλον που δεν φωτογραφίζει;»

«Πάντα το ιδιαίτερο, εάν μιλήσουμε με κανόνες όρους. Υπάρχει, κατάτον, μια λεπτή γραμμή που κινεία την ψυχή με το χέρι. Νομίζω ότι η φυση είναι δικιά ως προς το ταλέντο. Όλοι ερχόμαστε με δώρο εδώ κάτω. Αυτό που απαιτείται είναι να το εκμεταλλευτούμε, να το αξιοποιήσουμε, να το κάνουμε δημιουργικά. Εγώ φωτογραφίζω. Κάποιος άλλος γράφει ποίηση. Ένας άλλος ξεχειλίζει από καλοσύνη».

«Τολέντα είναι κι αυτά;»

«Αυτό κι αν είναι ταλέντο (χαμόγελο...)».

«Ποια είναι η πλησιέστερη προς τη φωτογραφία τέχνη;»

«Η ζωγραφική. Γι' αυτο, εξάλλου, πολύ μεγάλοι ζωγράφοι σκοτάδιζαν ή φωτογράφιζαν πίνακα που, αργότερα, θα τυποθετούσαν στον καμβά».

«Αφού η τέχνη εξευγενίζει τους ανθρώπους, γιατί γύρω μας μαγκρίζουν τόσα πολλά θηρία;»

«Δεν κινούμαστε όλοι στο ίδιο επίπεδο. Δεν μπορούμε να είμαστε όμοιοι, να έχουμε κοινή δυσανγκασία. Η ψυχή είναι νοητοελειακά εξέλιξη. Έχουμε αυτούς που παραμένουν σε πρωτόγονες καταστάσεις, και έχουμε και αυτούς που αντιμετωπίζουν τον κόσμο μέσα από ένα ανγχρονα πρίσμα, έτοιμοι να προφητεύουν εκεί που τους χρειάζονται. Μέχρι και να δυσκατονν».

«Ωστόσο, παραμένει το ερώτημα. Τι εμποδίζει τη θηρία να γαλιγέψει;»

«Η έλλειψη παιδειας. Η ψυχή χρειάζεται παίδευση για να φτάσει στον εξευγενισμό».

«Ποιο είναι το συναρπαστικότερο στοιχείο στο Παρίσι;»

«Ο πολυπαιμός, η γλώσσα, η κουλτούρα. Οι άνθρωποι που «έβοντα στα κορνιζάκι και μέσα στο χαλαρό τους βλέπιας το έντυνο. Οι Γάλλοι διακατέχονται από ξενοφοβίες, διαθέτουν έναν φιλτατο αναμεμιγμένο αλλά, ταυτόχρονα, ανεπτυγμαν το δικό τους εθνικισμό ο οποιος τους έσωσε πολλές φορές».

«Ο εθνικισμός είναι κακός συμβουλος».

«Όχι πάντοτε. Παίζει ρόλο ο τρόπος που τον χρησιμοποιείς. Εκτός αυτού, η Γαλλική διανοηση ευδέπτε απαξενωθηκε, πάντα σκαυε, και πάντα θα κάνει, ανοίγοντας φυσής. Εξ ου και ο πολυπολιτισμικός χαρακτήρας της χωρας».

«Στην Κύπρο τι σας αρέσει πιο πολύ;»

«Η θάλασσα».

«Πώς θα ήταν η ζωή χωρίς τη φωτογραφία;»

«Δε βρισκω άλλο δρόμο. Μια άλλη τέχνη θα με αλλκπτυνε ως προσωπικότητα».

«Πώς θα ήταν η ζωή χωρίς τη φωτογραφία;»

«Χωρίς μνήμη».

«Μέχρι πότε λογοράζετε να φωτογραφίζετε;»

«Μέχρι που θα μπορώ να βλέπω. Όσο τα μάτια μου θα συλλαμβάνουν τη μαγεία των στιγμών θα κρατάω μια φωτογραφική μηχανή στον ώμο».

«Η ζωή μας είναι ασπρόμαυρη ή έγχρωμη;»

«Για πολλά χρόνια πίστευα ότι ήταν έγχρωμη. Τα πρώτα δυο λευκώματα μου είχαν έγχρωμες φωτογραφίες. Σε κάποια, όμως, στιγμή της ζωής μου είδα τις απαχρώσεις του γκρίζου».

«Το γκρίζο σημαίνει ασφάλεια;»

«Το γκρίζο σημαίνει σκιά. Σκιές. Δεν θέλω να βλέπω τα πάντα ασπρα ή μαυρα. Υπάρχει και η σκιά».

«Κρύβει γοητεία η σκιά;»

«Απαραμιλλη γοητεία. Στη σκιά διαδραματίζονται τα ωραιότερα πράγματα».

«Υπάρχει κάτι που αρεσκά τη ζωή αλλά εσείς το μάθατε μέσα από τη φωτογραφία;»

«Βεβαίως. Συναισθανοσουνα ότι το ταξίδι από το σκοτάδι στο φως, αποτελεί ένα παχνίδι με τον εαυτό μας. Όταν μπαίς για πρωτη φορά στο ανοιχτό θαλαμό, βλέπεις τη μαγεία με την οποία γράφει και το σκοτάδι. Όλο το παχνίδι εδώ έγκειται. Στο να βγάλεις από τον άλλο τα φως που κρύβει μέσα του. Να ανοίξεις το κελί του φωτός και να το αφήσεις να τρέξει ελεύθερο».

«Είναι σκοτεινός ο θάλαμος της φωτογραφίας ή νομίζουμε ότι είναι σκοτεινός;»

«Είναι σκοτεινός με ένα κόκκινο φωτάκι που σου επιτρέπει να εμφανίσεις. Πρόκειται για σφαιρη ερυθελαστα. Τι να σας πω. Πρεπει να τα ζησει κανεις για να τα καταλάβει».

«Το πρώτο πράγμα που κοιτάζετε στις φωτογραφίες σας ποιο είναι;»

«Αν μ' αρέσουν αισθητικά. Δεν με ενδιαφέρει η βλέπω, αλλά η αγγίζω, η σαφρίνισαι, η σκούπ, η γεύομαι. Όταν, λοιπόν, πιστεύω ότι είναι ανοικτές όλες μου οι αισθήσεις, η φωτογραφία μου αρέσει».

«Εμπιστεύεστε και την έκτη αίσθηση;»

«Ναι. Το έχρις στι μια φωτογραφία είναι καλή, είναι ένα αίσθημα που το αρπαζεις στον αέρα, βλέπεις την ψυχή που παφλάζει μέσα της».

«Με τις φωτογραφίες των άλλων, πώς αντιδράτε;»

«Μπορώ να ξεχωρίσω πότε μια φωτογραφία είναι διαφημιστική και πότε όχι. Χωρίς να θέλω να θέσω κανέναν, εκεί που απειτέχνησε η τεχνολογία και η ανάγνη να πρακυθεί το εμπορικό μήνυμα, η τέχνη της ψυχής υποβαθμίζεται».

«Και ποιο τέχνη αναβαθμίζεται;»

«Η τέχνη της αγαρας».

«Ταξιδεύετε για να μαζεύετε εικόνες ή εμπειρίες;»

«Όταν ήμουν μικρή εντυπωσιαστικό από το βιβλίο του Ιούλιου Βερν «Ο γύρος του κόσμου σε 80 ημέρες». Αργότερα γκαρασ τον Κιβάδιο. Κι είπα ότι δεν θα μπαινω ανάβια κρυφίνη των θαλασσών και των γαλάξιων πάντων. Εκτός το ταξίδι, είναι στο αίμα μου».

«Ταξιδεύετε και σε θάλασσες;»

«Και σε θάλασσες και σε ωκεανούς».

«Δεν φοβάστε;»

«Τι να φοβηθώ».

«Σέρνει για το θυθό».

«Ποιο είναι το γοητευτικότερο ταξίδι που έχετε κάνει μέχρι σήμερα;»

«Κατ' αρχήν στη Βραζιλία. Στον Αμαζόνα. Στην Υεμένη. Δημιούργησα σχέσεις ανάπτυξε με τους τόπους που επισκέπτομαι. Αναδέχομαι τους «τόπους» με τις χαρές τους, με τις λύπες τους. Παρακολούθησ τον τρόπο που μιλούν, τον τρόπο που διασκεδάζουν, ακόμα και τον τρόπο που πενθούν».

«Τόσος είναι οι άνθρωποι;»

«Πάντοτε ήταν οι άνθρωποι. Σημασία έχει να ενωθείς με τους ανθρώπους, όχι με τον τόπο. Νο ενταπίσεις τη μαγική κλωστή που ενώνει ψυχές».

«Κι αν η μαγική κλωστή κοπεί;»

«Τότε ο δεν μπορεί να την κόψει. Είναι ένα τέλειο κέντημα χωρίς κόμπους. Συνέπως, ποιος μπορεί να το ξηλώσει; Ποανού το κάνει η καρδιά να γκρεμιστει ένι κομποτέχνημα;»

«Πιστεύετε ότι η φαντασία είναι το πιο ασφαλές μεταφορικό μέσο;»

«Εξαρτάται από τον άνθρωπο. Υπάρχουν συγγνώριες που δεν βγήκαν εξω από τις χώρες τους και, όμως, έχρασαν εξαιρετικά ωμορφα βιβλία για τόπους που δεν είδαν ποτέ. Εγώ, όμως, θέλω να έχω επαφή με τα πράγματα, να τα βλέπω, να τα αγγίζω, να τα γνωρίζω. Χωρίς εμπειρία δεν μπορώ να δημιουργήσω».

«Γιατί ταξιδεύουμε σφοι, τέλεια, επιστρέφουμε στη θάση μας;»

«Η επιστροφή είναι η επιθυμία για να ξαναζήσεις το σπίτι σου. Αλλωστε, τα μεστικά σου κάθε φορά που βλέπεις κάτι να το βλέπεις σε νέου. Δες και είναι η πρώτη φορά».

«Όταν μιλάτε για σπίτι, ποιο σπίτι εννοείτε;»

«Το ανθεκτικότερο είδος. Το σπίτι της ψυχής (χαμόγελο...)».